

Szerző: Pepita Vulcano

COOL JOBS

A Z generáció kihívásai

A negyedik ipari forradalom kezdetéről beszélnek a hozzáértők. A nanotechnológia, a genetika, a 3D-nyomtatás, a robotika, a mesterséges intelligencia vagy a közösségi gazdaság térnyerése újabb és újabb kihívások elé állítja a vállalatokat, a kormányokat és a foglalkoztatást. Szakmák tűnnek el, és újabbak kerülnek helyettük a reflektorfénybe, tehát a képességeknek is a megváltozott környezethez kell igazodniuk.

Ama munkába álló legfiatalabbak a Z generáció tagjai, az 1996 és 2007 között született fiatalok – akiket Zillennials nemzedékként is emlegetnek – Magyarországon hozzávetőlegesen 850 ezren vannak, 75 százalékuk most indul el a munkavállalás járatlan ösvényén. Amerikában közel egynegyedét teszik ki a társadalomnak, és ugyanaz mondható el róluk, mint magyar társaikról: számukra a multitasking a természetes berendezkedés, hiszen ők már beleszülettek a high-tech és az internet világába, közösségi médián nevelkedtek, a nyo-

mógombos mobiltelefonra pedig már alig emlékeznek. Úgy tűnik, ez pont kapóra jön, hiszen a HireVue portál felmérése szerint a topszakmákat manapság a dizájn és az adattudomány területén találjuk.

Topszakmák

Nem véletlen, hogy a Z generáció számára mindenekelőtt a dizájn, a vizuális ingerek és a közösség építése a legfontosabb mozgatórugó. Úgy választanak munkahelyet, hogy foglalkoztatójuk kultúrája egybeessen a saját értékrendjükkel, de számukra fontosak az ér-

Múlt és jövő

2015 legfontosabb képességei voltak:

- komplex problémamegoldó képesség
- másokkal való együttműködés
- emberekkel bánni tudás
- kritikai gondolkodás
- tárgyalási készségek
- minőségi kontroll
- szolgáltatóorientáltság
- ítélet- és véleményalkotás képessége
- aktív hallgatás
- kreativitás

2020 legfontosabb képességei lesznek:

- komplex problémamegoldó képesség
- kritikus gondolkodás
- kreativitás
- emberekkel bánni tudás
- másokkal együttműködés képessége
- érzelmi intelligencia
- ítélet- és véleményalkotás képessége
- szolgáltatóorientáltság
- tárgyalási képesség
- kognitív rugalmasság

zelmek is. Adnak arra, hogy az élet és a munka közötti egyensúly harmonikusabb legyen, mint a szüleié volt. Az érzelmeiket nemritkán a fizetés összege elé helyezik. Boldogság az is, amikor kreatívak lehetnek a saját területükön. Tanulság: hagyják tehát őket kibontakozni, kedves munkaadók! Hatékony munkát csakis olyan közegben tudnak végezni, ahol több ingerre kell egy időben reagálniuk, ez nem újdonság a multitasking világában felcseperedő generációnak. A gyors váltások és a csapatmunka mellett kell, hogy legyen ráhatásuk és rálátásuk mindarra, ami a cégnél történik. Belső motivációjukban megjelenik a társadalmi felelősségvállalás fontossága, tehát globálisan szeretnék jól cselekedni. Ugyanakkor rugalmas időbeosztásban is lekezebben dolgoznak.

Mi vár a gyerekekre?

Egy nemzetközi tanulmány szerint a mai 6-7 éves iskolások 65 százaléka olyan szakmákban fog dolgozni, ami ma még nem is létezik. Jelen pillanatban a leggyorsabb ütemben növekedő kereslet a User Experience Design-

ban, az iOS- és az Android-fejlesztésekben, valamint a Business Intelligentben van – ha jobban belegondolunk, ezek a terminusok és kifejezések nem is léteztek 2007 előtt. Ahogy a közösségimédia-menedzser, a VR media producer, a crowdfunding és a peer-to-peer specialista sem.

Nemrégiben összefutottam a Facebook-on egy régi kolleginával. Ő immár audience evangelism marketing manager az egyik IT-óriásnál. Megkérdeztem, mi rejlik a nyakatekert titulus mögött. Küldött is egy rövid leírást – angolul, mert épp most keresnek egy ilyen szakembert Japánba –, majd a következőképpen magyarázta el: „A fejlesztői és a technikai közönség evangelizációja a cél, ahol a fő feladatunk az, hogy ez a szakmai közönség minél jobban megismerje a Microsoft-technológiákat. Ez a pozíció abban más egy hagyományos marketinges munkakörhöz képest, hogy a csapat fejlesztőkből és marketingesekből áll, így közösen alkotjuk a tartalmat. Szervezzük az előadásokat, meetupokat, például egyetemeken, vagy egyéb kéréseknek teszünk eleget, és kommunikáljuk mindezt a megfelelő csatornáinkon: saját weboldalai-

*A mai 6-7 évesek
65 százaléka olyan
szakmákban fog
dolgozni, ami ma
még nem is létezik.*

A XXI. század kis polihisztorai

A multipotencialitás a jövő legfontosabb képessége. Vannak, akiket sok minden érdekel, és kreatívak is. Az ötletek és az innovációk a keresztezésekben jönnek létre, gyakran itt születnek új megoldások is. Csak a multipotenciális emberek képesek ezeket a keresztezéseket elérni – éppen szerteágazó érdeklődésük miatt. Gyorsan tanulnak, valamint tudják azt is, hogyan kell kezdőnek lenni, mert mindig azok voltak. Alkalmazkodóképességük értékes tulajdonság egy olyan világban, ahol a gazdaság gyorsan és kiszámíthatatlanul változik. Ráadásul a multipotencialitás képességével rendelkező emberek remekül egészítik ki egymás speciális képességeit egy csapaton belül.

Hamárosan minden munka, ami robotokkal, szoftverekkel helyettesíthető, el fog tűnni.

kon (techmetklub.hu vagy devportal.hu – a szerk.), illetve még három Facebook-oldalon is. Célcsoportjaink a programtervező informatikusnak tanuló diákok, startupok vagy más IT-szakemberek, más szóval az ITI-k. Emellett más, elismert Microsoft-szakemberekkel dolgozunk együtt, hiszen nekik erős a befolyásuk a magyar piacon. Úgy hívják őket, Microsoft Valuable Professionals – ezt a címet nehéz megszerezni, tényleg csak a legjobbaknak adja meg a Microsoft.”

Miközben új szakmák jönnek, a középvezetői szakmák eltűnése is jól megfigyelhető tendencia, például a közösségi gazdaság kiválóan prosperáló cégeiben, a Magyarországon korábban működő Ubernél vagy a még mindig jelen lévő Airbnb-nél. Itt már megtalálták a módját, hogy az egész középvezetői menedzsmentet egy szoftverrel helyettesítsék. Így teljesen el fog tűnni minden olyan munka, ami ro-

botokkal, illetve szoftverekkel helyettesíthető, de nem kell aggódni, mert új perspektívák tűnnek fel a horizonton. A növekedés középpontjában az adatelemző alkalmazások fejlesztői lesznek keresettek számos iparágon belül, például a kommunikáció és a média világában, de a pénzügyi szolgáltatások területén is. A globalizáció és a középosztály növekedése miatt még inkább szükség lesz IT-szakemberekre az autonóm közlekedésben, a szállításban és a logisztikában, de a vendéglátás szerepköreiben is. Ugyanakkor a „hagyományos” gyártó- és termelőiparban nem keresnek majd újabb munkaerőt, ahogy a bányászatban sem az új energetikai technológiák térhódítása miatt.

A piacképes munkaerő

Öt év alatt nagyban megváltozik a HR-speci-
alisták által fontosnak tartott képességek 35

A produktív kommunikáció is felértékelődik, más hangot kell megütni egy jogással, és mást egy részvényessel.

százaléka. A negyedik ipari forradalom 2020-ra elhozza nekünk a fejlett robotokat, az autonóm közlekedést, a tanulmány gépeket, a genomikát, a biotechnológiát. Fel fog értékelődni az analitikai gondolkodás képessége: helyzetértékelés, adatértelmezés, probléma-

meghatározás, lehetséges hatás a részvényesekre. Ugyanígy a kritikai gondolkodás is, miután az információ és a tudás könnyen elérhető, tudni kell majd, hogy melyik forrásban lehet megbízni, melyikben nem. A kreativitásnak 80/20 gondolkodásmódban, azaz a

Pareto-elv szerint kell megjelennie, vagyis az eredmények 80 százaléka a cselekedetek 20 százalékából következik majd.

Felértékelődik az a munkaerő, amely gyorsan képes változtatni, alkalmazkodni a változó környezethez, vagy a legtöbbet tudja kihozni egy folyamatból, szituációból, alkalmából. Az ellenálló képesség és a kitartás is fontos szempont lesz: ha valami hiba történik, abból tanulva pozitívan tud továbblépni és előre haladni. Ugyanakkor nem árt tisztában lenni saját hatásunkkal másokra, valamint saját képességeinkkel és határainkkal. A produktív kommunikáció felértékelődik, hiszen mindenkivel más hangot kell megütni: máshogy kell beszélni egy jogással, és máshogy egy részvényessel. A gyors tanulási képesség önmagában már nem lesz elég, a tudást ugyanolyan gyorsan kell átültetni a gyakorlatba, ahogyan elméletben elsajátítani. ■

Hosszú távon

Nem véletlen, hogy egy nemzetközi karriertanácsadó portál szerint biztos megélhetésért menjünk inkább IT-mérnöknek, ne profi sportolóknak. Miután a sportolói karrier elég rövid, profi élsportolóként a legjobbnak kell lenni, vagy valamivel kitérni a mezőnyből, ha a jövőnket erre szeretnénk alapozni. Ennél nagyobb esélye van egy jó képességű diáknak mérnökként, amivel akár negyven éven át jó fizetésre számíthat. Egy átlagos amerikai mérnök jelenleg évi 125 ezer dollárt visz haza, ami ha egy életen át összeadódik, akkor több mint ötmillió dollár bevételt jelent. Ha pedig mérnökként a legjobbak vagyunk, és sikerül egy Google- vagy Facebook-cégnél elhelyezkedni, akkor ennek akár két és félszeresét is megkereshetjük. Az IT tehát a menő szakmák között szerepel – nemcsak azért, mert biztos megélhetés, hanem mint látható, jövője is van.